

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

3ENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
I KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 49/06

13. junij 2006

Sodba Sodišča v zadevi C-173/03

Traghetti del Mediterraneo SpA /Italijanska republika

SODIŠČE POTRDI, DA JE DRŽAVA ČLANICA ODGOVORNA ZA ŠKODO, KI POSAMEZNIKOM NASTANE ZARADI OČITNE KRŠITVE PRAVA SKUPNOSTI, KI JO ZAKRIVI VRHOVNO SODIŠČE

Ta odgovornost ne more biti omejena na primera naklepa in hude malomarnosti sodnika, če bi taka omejitev pripeljala do izključitve vzpostavitve te odgovornosti v primerih, ko je prišlo do očitne kršitve prava Skupnosti.

Prav tako jo je mogoče vzpostaviti, če očitna kršitev prava Skupnosti izhaja iz razlage pravnih pravil ali presoje dejstev in dokazov.

Družba za pomorski prevozi Traghetti del Mediterraneo („TDM“) je leta 1981 pred Tribunale di Napoli tožila konkurenčno družbo Tirrenia di Navigazione. Družba TDM je želela pridobiti odškodnino za škodo, ki naj bi jo utrpela zaradi politike nizkih cen, ki jo je na trgu pomorske kabotaže med celinsko Italijo in otokoma Sardinijo in Sicilijo izvajala konkurenčna družba, in sicer s pomočjo prejetih javnih subvencij.

Družba TDM je predvsem zatrjevala, da gre pri izpodbijanem ravnanju za dejanje nelojalne konkurence in za zlorabo prevladujočega položaja, prepovedano s Pogodbo ES.

Italijanska sodišča, ki so odločala o zadevi – in sicer na prvi stopnji Tribunale di Napoli, nato na pritožbeni in kasacijski stopnji Corte d’appello di Napoli in Corte suprema di cassazione – so odškodninski zahtevek zavrnila. Stečajni upravitelj za družbo TDM, ki je bila medtem v likvidaciji, je – ker je menil, da sodba zadnjega sodišča temelji na nepravilni razlagi pravil Skupnosti – pri Tribunale di Genova vložil tožbo zoper Italijansko republiko. S tožbo želi doseči odškodnino za škodo, ki naj bi nastala družbi zaradi napak, ki jih je pri razlagi naredilo vrhovno sodišče, in zaradi kršitve obveznosti predložitve zadeve v predhodno odločanje Sodišču Evropskih skupnosti.

V teh okoliščinah Tribunale di Genova sprašuje Sodišče, ali pravo Skupnosti in še zlasti načela, ki jih je Sodišče navedlo v sodbi Köbler¹, nasprotujejo taki nacionalni ureditvi, kot je italijanski zakon², ki na eni strani, vsakršno odgovornost države članice za škodo, ki posameznikom nastane zaradi kršitve prava Skupnosti, ki jo zakrivi nacionalno sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, izključuje, če ta kršitev izhaja iz razlage pravnih pravil ali presoje dejstev in dokazov, ki ju opravi to sodišče, in ki na drugi strani, poleg tega to odgovornost omejuje na primera naklepa in hude malomarnosti sodnika.

Sodišče najprej opomni, da načelo, po katerem je **država članica dolžna poravnati škodo, ki posameznikom nastane zaradi kršitev prava Skupnosti**, ki jih gre pripisati državi članici, velja za vsak primer kršitve prava Skupnosti, in to **ne glede na to, kateri organ te države je kriv za dejanje ali opustitev, ki sta pripeljala do neizpolnitve obveznosti**.

Dalje poudari, da bi bila pomembna vloga, ki jo ima sodna veja oblasti pri varstvu pravic, ki jih posameznikom dajejo pravila Skupnosti, oslABLJENA, če ti posamezniki pod določenimi pogoji ne bi mogli dobiti odškodnine za škodo, ki jim nastane zaradi kršitve prava Skupnosti, ki jo zakrivi sodišče države članice, ki odloča na zadnji stopnji. V takem primeru morajo posamezniki imeti možnost uveljavljati odgovornost države, da prejmejo sodno varstvo svojih pravic.

Sodišče poudari, da sta razlaga pravnih pravil ter presoja dejstev in dokazov bistvena dela sodne dejavnosti in da lahko v določenih primerih pripeljeta do očitne kršitve upoštevne prava.

Če bi se vsakršna možnost vzpostavitve odgovornosti države izključila, če bi se nacionalnemu sodniku očitana kršitev nanašala na razlago pravnih pravil ali na njegovo presojo dejstev ali dokazov, bi to izničilo samo bistvo načela odgovornosti države in bi pripeljalo do tega, da ne bi posamezniki imeli na voljo nobenega sodnega varstva, če bi nacionalno sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, naredilo očitno napako pri nadzoru take razlage ali presoje.

Glede omejitve odgovornosti države na primera naklepa ali hude malomarnosti sodnika pa Sodišče opomni, da je mogoče odgovornost države za škodo, ki posameznikom nastane zaradi kršitve prava Skupnosti, ki jo zakrivi nacionalno sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, vzpostaviti v izjemnem primeru, ko to sodišče očitno krši upoštevno pravo.

Ta očitna kršitev se presoja med drugim glede na nekatera taka merila, kot so stopnja jasnosti in natančnosti kršenega pravila, opravičljivost oziroma neopravičljivost napačne uporabe prava, ali neizpolnitev obveznosti zadevnega sodišča, da poda predlog za sprejem predhodne odločbe. V vsakem primeru je domnevana, če je zadevna odločba sprejeta ob očitni kršitvi sodne prakse Sodišča s tega področja.

Zato, čeprav ne bi smelo biti izključeno, da nacionalno pravo glede narave ali teže kršitve podrobneje določi merila, potrebna za vzpostavitev odgovornosti države zaradi kršitve prava Skupnosti, ki jo zakrivi nacionalno sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, pa ta merila v nobenem primeru ne bi smela biti strožja od zahteve očitne kršitve upoštevne prava.

¹ Sodba z dne 30. septembra 2003 (C-224/01, Recueil 2003, str. I-10239).

² Zakon št. 117 z dne 13. aprila 1988 o odškodnini za škodo, povzročeno pri opravljanju pravosodnih funkcij, in o odškodninski odgovornosti sodnikov ali tožilcev [legge n. 117 (sul) risarcimento dei danni cagionati nell'esercizio delle funzioni giudiziarie e responsabilità civile dei magistrati (GURI št. 88 z dne 15. aprila 1988, str. 3)].

Posledično je omejitev vzpostavitve odgovornosti države na primera naklepa ali hude malomarnosti sodnika v nasprotju s pravom Skupnosti, če bi taka omejitev pripeljala do izključitve odgovornosti v primerih, ko je prišlo do očitne kršitve upoštevne prava.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljivi jeziki: CS DE EL EN ES FR HU IT NL PL SK SL

Celotno besedilo sodbe je na spletni strani Sodišča

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FR&Submit=rechercher&numaff=C-173/03>

Običajno je na voljo na dan razglasitve od 12h po srednjeevropskem času.

Za podrobnejše informacije se obrnite na g. Kolowca Ireneusz

Tel: (00352) 4303 2878 Fax: 4303 2053

Slike s slavnostne obravnave so na voljo na EbS "Europe by Satellite",

Evropska Komisija, Generalni direktorat za informiranje,

L-2920 Luxembourg, Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249

ali B-1049 Bruselj, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956